

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . 8 frt — kr.	Félévre . 4 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.	Negyedévre 2 frt 25 kr.

Felelős szerkesztő és lektoralábrázoló:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fő tér Biedermann-palota földszint, az advarban hátul.

Kitől várjuk a magyar ipar pártolását?

— Válasz. —

A felelet egyszerű. Egyelőre a középosztálytól és csakis a középosztálytól.

Nem követelhetjük a főurtól és nem követelhetjük a paraszttól azt, amit joggal elvárhatunk a polgári elemtől, a lateinerektől és a — dzsentritől.

A paraszt embernek sokkal kisebb a szükséglete, hogy sem helyes volna azon csekély számu és értékű külföldi cikk miatt, amelyet még ma is fogyaszt, azt a mozgalmat reá is kiterjeszteni, amelynek jelszavait nehezen értethetnék meg vele és amely némi anyagi áldozatot is róna, terhekké e nélkül is bőven megrakott vállaira.

Egyelőre elbizakodottság, túlzás és ami fő, ellenmondás is volna főurainkhoz intézni a követelményt, hogy szükségleteiket magyar iparcikkkel fedezzék. Ha iparunk termékei a főurak jogos igényeit is képesek volnának kielégíteni, akkor

az iparpártolási mozgalomra semmi szükség nem lenne.

És nem támaszkodhatik mozgalmunk a középosztály kivételeire.

Az olyan polgár embert, aki 240,000 koronát költhet butorra, azt én a kivételek közzé sorolom, amint nem számíthatom a nemesi családból származó napszámost a középosztályhoz.

A lapunk vasárnapi számában megjelent vezércikk méltán háborodik fel a fölött, hogy két polgár ember majdnem 400,000 koronát fordított a külföldi ipar támogatására és vont el a hazai ipartól; de következtetéseiben meg nem érdemelt fontosságot tulajdonít e tényeknek, olyat, amely alkalmas az elkedvetlenítésre, a lelkesültség lohasztására, az áldozatkészség kiölésére.

Bármennyire fájjanak az ilyen esetek, szerény véleményem szerint a sajtó nagyobb szolgálatot tenne a magyar iparnak azok elhallgatásával, mint a még oly lesújtó szavakban tartott ostromozással.

Azokat a meggazdagodott polgárokat inkább a hiúságuk, mint magasabb igényeik viszik a kül-

földre és ha a hírlapok velük foglalkoznak, az csak hizeleg hiúságnak.

Pártolja a sajtó az ipart: a követendő példák felállításával és negligálja az elrettentőket. Az igazi középosztály, a polgári elem pedig már most is kezd leszokni a fölföldi iránti előszeretetről és valósággal üldözni fog mindent, ami nem hazai, mihelyest sikerül még csak szervezkedő mozgalmunknak megteremteni a hangulatot, divattá emelni a magyar terméket.

Dr L.

ORSZÁGGYŰLÉS.

— Távirati tudósítás. —

As országgyűlés mindkét háza tegnap rövid ülést tartott, hogy megnyitja a negyedik ülészakot. A képviselőházban Perczel-Dezső elnökölt. A királyi leiratot ismét felolvasták és aztán az elnök indítványára elhatározta a Ház, hogy a Ház tisztikarát és a bizottságokat holnap fogja megválasztani.

Azt a kevés honatyát, a ki a mai formális ülésre eljött, furcsa meglepetés érte. A folyosókon és a ruhatárban egyiptomi sötétség volt és egy pár gyertya terjesztett csak kisérteties világosságot. A Ház gázberendezésének baja esett.

Az ásványvizekről.

A nagyközönség régenté valóságos varázserőt tulajdonított az ásványvizeknek. Azt hitte, hogy ha elfogyaszt harmincz nagy pohár savanyu vagy keserűvizet, attól teljesen kigyógyul minden bajából. Később aztán átcsapott a másik végletre és teljességgel megtagadott az ásványvizektől minden gyógyíthatást. Hogy egyik felfogás sem volt helyes tán, nem is szükséges külön kiemelni. Aki az igazságot ki akarja hámozni a maga részére, figyelje meg a közönséges ivóvíz élettani hatását.

Mindenki tapasztalhatta saját magán, hogy ha sok vizet iszik, az gyorsan felszívódik és rövid idő múlva részlet a vesék, részint pedig a bőr és tüdő kipárolgása útján a testből eltávolódik. Ennek következménye, hogy az elfogyasztott folyadék jótékonyan is izgatja a gyomor nyálkahártyáját, izomzatát, véredényeit és élénkíti a bélmozgást. Ezért is a bőséges vizívás jó szolgáltatást tesz olyan embereknek, akik gyomor- és

emésztési zavarokkal küzdenek, továbbá ott, ahol az epeelválasztás lassu, főleg olyan embereknel, akik keveset mozognak a szabad levegőn.

Ha már a közönséges ivóvíz igen jó hatást tesz, magától értendő, hogy még üdvösebb az eredmény, mikor helyébe olyan folyadék lép, melyben gyógyerejű, szilárd alkatrészek is vannak. A vastartalmú ásványvizekről például ismeretes, hogy azok vastartalmát felszívja a szervezet és átalakítja szerves vassá. Nem pótolja ugyan egykönnyen a szervezetből máskülönb hiányzó vasat, bármily csekély is annak mennyisége. (Egy felnőtt, egészséges ember szervezete alig tartalmaz két gramm vasat.) Ennek a nehézségnek a következő magyarázata van: Hogy a vas a vérbe juthasson, szükséges, hogy szénsavas vaslecsészé alakuljon. Ez egyesül a gyomornedv sósavával és vasklúrré változik át, vagy pedig a gyomorban és vékonybélben levő fehérnyével egyesülve, vasoxidalbuminát képez. A vas csakis mint vasklórür, vagy pedig mint vas-

oxidalbuminát szívódik fel. Az a vasmennyiség pedig, a mely ezeken a vegyvártározásokon át nem megy, mint teljesen hasznavehetetlen eltávozik az emberi testből, de mégis megmarad belőle egy rész a vérben és ez a magyarázata annak, hogy a vastartalmu viz használata határozottan gyógyító hatásu.

A mit most elmondunk a vastartalmu ásványvizekről, ugyanaz áll a többiekről is. Hasznosak a mész- és magnéziumtartalmu ásványvizek csontbetegségekben, a kénartalmuak bélbajokban, a szénsavtartalmuak a gyomorbetegségekben, a sós ásványvizek pedig a hurutos bajokban. Szóval az ásványvizek gyógyító hatása a mai tudományos felfogás szerint egészen bizonyos, de a ki valami gyógyítóhelyen javulásra talál, még se tulajdonítsa azt kizárólag az ásványviznek, hanem legyen annak tudatában, hogy a jó levegő, a rendszeres életmód, a pihenés is lényegesen hozzájárult.

A főrendiház fél 12 órakor tartott ülést, ahol szintén felolvasták a negyedik ülészakot megnyitó királyi leiratot, nyomban utána megejtették a választásokat s ezzel az ülés véget is ért.

A gazdasági munkások biztosítása.

A harmadév előtti arató-sztrájkknak egyik utógyümölcse az a tervezet, melyet a földművelésügyi miniszter egy e hó 14-ére összehívott szakértekezlet elé fog terjeszteni. Ez a tervezet a gazdasági munkások betegség és munkaképtelenség, az aggság elleni biztosításáról szól. A kormány tehát rájött arra, hogy a szociális mozgalmakat gyökeresen csak úgy lehet ártalmatlanná tenni, ha orvosoljuk a szociális bajokat. Csendőri és katonai szuronnyal az elgedetlenséget csak elnémitani lehet, de megszüntetni nem. Az agrárszociálizmus és mindenféle szociálizmus igazi orvosszere a munkások helyzetének javítása.

Ennek a helyes elvnek megismerése vezette a földművelésügyi minisztert a szóban forgó törvénytervezet megalkotásában. A java lat célja, hogy a gazdasági munkásoknak, betegség, munkaképtelenség és aggság ellen megfelelő segínyt biztosítson.

A cél kétségkívül üdvös, de vajjon helyesek-e az eszközök, melyekkel a kormány e célát megvalósítani akarja? A tervezet szerint egy Országos Gazdasági munkás és cselédpénztár megalapításáról van szó. Ennek a pénztárnak tagja lehet minden gazdasági munkás és cseléd, ha hetenkint 20 fillér tagsági díjat fizet. A pénztár aztán betegség esetén ellátja a munkást orvosi segélyvel, gyógyszerrel és pénzsegélyvel. Munkaképtelenség és megöregedés esetén pedig állandó pénsegélyt ad tagjainak. Együttal baleset ellen is biztosítja tagjait. Az olyan munkásokat, kik a heti 20 fillér befizetésére nem képesek, módot nyújtani arra, hogy évi ötven fillér tagdíj ellenében magukat baleset ellen biztosíthassák. A pénztár bevételei azonban nemcsak a heti husz fillérből áll, a melyet a tagok fizetnek; a községek, illetőleg a birtokosok és az állam is hozzájárulásra vannak kötelezve. A községek a földadó egynegyed százalékának megfelelő összeget kötelesek a pénztárnak befizetni a törzsvagyon jövedelméből. Ha ezt az összeget a törzsvagyonjövödelme nem fedezi, a község kivetheti a földbirtokra. Nem adóztathatók meg e célra azok, a kik harmincz koronánál kisebb földadót fizetnek.

A tervezet szerint legalább egyszáz-ezer korona évi állami segítség biztosítatnék a pénztárnak mindaddig, míg a tagok száma az egy milliót meg nem haladja. Az intézmény legnagyobb hibája, hogy nem mondja ki a kötelező munkásbiztosítást. A heti 20 fillér tagdíj határozottan magas és már előre látható, hogy a pénztár jótéteményeit a munkások aránylag kis része fogja csak élvezhetni. A ki csak nagyjából is ismeri a mi gazdasági munkásviszonyainkat, az nagyon jól tudja, hogy hetenkint 20 fillér nagyon sok pénz egy munkásnak.

A gazdasági cselédek nagyon kevés készpénzt kapnak és illetményeik legnagyobb részét természetben kapják. A munkások pedig az évnek csak bizonyos szakában jutnak készpénzhez és télen át gyakran hónapokon át sem látnak 20 fillért, nem hogy hetenként fizethetnének annyit a pénztárba.

De ettől eltekintve is nagyon nehéz lesz a gazdasági munkásokkal az intézmény célszerűségét annyira megértetni. Ismeretes az az verzió, a melylyel a magyar paraszt az orvos és patika iránt viseltetik, még akkor is, ha kell. Hát hogy lehessen rávenni, hogy orvosért és patikáért olyankor is fizessen, mikor semmi baja sincs? Az intézmény tehát, azt hisszük, alapjában el van hibázva. Ha kormány komolyan gondoskodni akar a beteg, munkaképtelen és elöregedett munkásokról, akkor csinálja meg a kötelező munkásbiztosítást úgy, hogy a fizetéseket az állam és a munkaadók teljesítsék.

POLITIKAI HIREK.

A magyar zászló Berlinben. Megirtuk már, hogy Berlin város hatósága felszólította a lakosságot az utcáknak és házaknak magyar nemzeti zászlókkal való díszítésére a királylátogatás alkalmából. A hatósági felhívásban azonban egy kis hiba csuszott be, amennyiben a magyar nemzeti színeket megfordított sorrendben sorolta fel. A tévedést még jókor észrevették s egy újabb felhívás, illetve rendeletben figyelemztették a lakosságot, hogy Magyarország szín, piros, fehér, zöld.

Legyen világosság!

— A homokkertiék gyűlése. —

Ez a jelszó vezérli a debreczeni homokkerti értelmes és jóra törekvő lakosságát! S hogy a szó tetté váljék, ugyancsak igyekeznek benne!

A II. ik járás választmánya, Harsányi Gusztáv kertgazda elnöklése mellett tegnap délután ismét gyűlést tartott, a mikor is a már kifaragott csinos lámpa-oszlopok átvették és a különböző helyről beküldött lámpa szerkezetek megvizsgáltattak.

Ezek között különösen kétféle lámpa versenyzett a döntésért! — Az egyiket ifj. Pájer József, helybeli előkelő üveg- és porcellán nagy kereskedő állította ki, díszes kivitelben s annak árát darabonként teljes felszereléssel 11 koronában állapította meg. Ezek Dittmár-féle lámpák. A másik lámpát Jobbágy János, helybeli derék iparos készítette s ha kivitel tekintetében nem mutat is a szemnek úgy, de tartósság és célszerűség tekintetében bátran kiállja a versenyt. Még hozzá sokkal olcsóbb árt is szabott, t. i. 7 korona 20 fillérben hajlandó azokat elkészíteni!

A választmány — hosszas vita után — abban állapodott meg, hogy a hazai, egyszerűségi a helybeli iparpártolása és az olcsóbb árú való tekintettel az utóbbit alkalmazza s megbizta Békésy András fogyasztási adó tisztet, mint a választmány jegyzőjét, hogy a fenti ajánlatot tett Jobbágy János bádogos iparosnál egyelőre 10 drb lámpát rendeljen meg, a melyeken némi csekély módosítást kíván.

A hamarosan felállított egyik oszlopra felillesztett lámpával azonnal próbát is tettek, a mi sok kíváncsit gyűjtött oda, sőt egy derék polgár — Veres Gábor homok-

kerti lakos — azonnal 10 koronát irt alá a közvilágítás tekintetében kibocsájtott gyűjtő ívre. Mert egyelőre közadakozásból szándékoznak a derék homokkertiék alapot teremteni. A mi ha összegyűl — fogják a lámpákat egyelőre a fő-utcán, később mellék-utcákon is elhelyezni és alkalmazásba venni.

Ezek után mint egyrészt a hazai iparpártolásnak felszínén forgó eszméjét — e helyütt is melegen üdvözölve — a homokkerti II-ik járási választmányának a honi iparosok nevében köszönetet szavazunk, — másrészt melegen ajánljuk városunk intéző köreinek becses figyelmébe eme külvárosi lakosságnak áldozatkész törekvését s reméljük, hogy a buzdító példák, mind több-több ajánlatot eredményezendek s ma-holnap Göthének utolsó szavai külvárosainkban is megvalósulandának.

Legközelebb pontos jegyzékét hozzuk az adakozóknak!

VIDÉK.

Nagy tüzvész Szolyván. Mint lapunknak telegrafálják, Szolyván szombaton borzasztó tüzvész volt. Nyolcz ember benn égett, öt pedig súlyos égési sebeket szenvedett.

Meggyilkolt nábob. Giládon szombaton éjjel feltűnést keltő gyilkosság történt. Brebán János duggazdag földbirtokost az utcán orozve lelőtték. A golyó a szerencsétlen ember fejébe furódott és agyvelejét szétroncsolva, rögtön megölte. Az orgyilkos megszökött. Áldozatát csak vasárnap reggel találták meg az utcán, nagy vértócsában. Brebán Jánosnak több ezer hold terjedelmű birtokai voltak és általában „giládi nábob”-nak nevezték. A gyilkosságról táviratilag értesítették a temesvári törvényszéket, a mely Mayer György csákovai aljárásbíró bizta meg a gyilkos kinyomozásával. A gyilkosság az egész délvidéken nagy izgalmat keltett.

Katasztrófa a párisi kiállításon.

— Tömeges emberhalál. —

Párisban óriási megdöbbenést keltett tegnap egy szörnyű katasztrófa, mely a kiállítás területén történt s amelynek, sajnos, számos emberélet esett áldozatul.

A kiállítás tegnap, vasárnap lévén, természetesen rendkívül látogatott volt és óriási néptömeg tolongott az expozíció területén. Délután 4 órakor azután az Avenue Saffren fölött lévő, gyalogosok számára való hid, mely a Marsmezőt köti össze a Globe caleste panorámával, óriási robajjal leszakadt, maga alá temetvén egy sereg embert.

A kiállítás területén, ahol a szerencsétlenségnek hamar híre terjedt, óriási riadalom támadt és ezer meg ezer ember sietett a katasztrófa színhelye felé, mert mindenfelé azt beszélték, hogy egy egész tömeg ember elpusztult.

Rögtön hozzáláttak a mentéshez, melyre egybehívták a kiállításban elfoglalt munkásokat mind. De a közönségből is sokan együtt fáradoztak

a munkásokkal, hogy meg lehessen még menteni azt, aki megmenthető.

A romok alól kinos nyöszörgések, velőtrázó jajgatások hallatszottak s ez csak arra ösztökélte a mentéssel elfoglalt embereket, hogy meggyorsítsák munkájukat, mert hisz ki tudja, hányan vannak életveszedelemben.

Csakhamar ráakadtak több sebesülte. Vérrel voltak borítva, egyik-másikon hatalmas seb látszott. Ezeket az orvosok, akik nagy számban voltak jelen, hamarosan bekötözték.

De aztán ráakadtak több halottra. Az iszony kiáltása hallatszott a tömegből, mely a szerencsétlenség színhelyét körülvette, mikor a romok alól egy kis leány szörnyen megcsontított holttestét húzták ki. Délutáni 6 óráig ezenkívül még négy halottra akadtak rá: három férfi, egy nő.

Lázás izgalommal folyt a munka tovább és az izgalom nőttön-nőtt, mikor még két halottra találtak.

Loubet, köztársasági elnök egy segédtszije útján azonnal értesítéseket szereztetett be a katasztrófáról, melynek a francia fővárosban is igen hamar híre terjedt, úgy, hogy a hatóságok fejei mind kisiettek a kiállításba. Loubetnek jelentették, hogy a szerencsétlenség úgy történt, hogy a hid, mely a kiállításhoz tulajdonképpen nem tartozó Globe celestpanorámához vezetett, még nem volt egészen kész. Nyolcz munkás dolgozott rajta, mikor leszakadt és szerencsétlenségre épp akkor igen sokan haladtak el a hid alatt, akikre aztán a hid részakadt, agyonzúzván egy sereg embert.

A katasztrófáról ma még a következő részleteket jelentik:

Páris, ápril 29. A lapok jelentése szerint a kiállítási gyalogjáró leszakadásának az áldozatai között *Nebout (?) nevű magyar ember is van.* Picard kiállítási főbiztos ma reggel megtiltotta a járást a gyalogjárón.

Páris, ápril 30. A tegnapi katasztrófa alkalmával azokon kívül, a kik meghaltak, harmincegyen sebesültek meg, közülök négynek az állapota oly aggasztó, hogy felgyógyulásuk alig remélhető.

Páris, ápril 6. Az a Neubot nevű ember, aki a kiállítási gyalogjáró leszakadásakor életét vesztette, nem magyar ember, hanem francia, de gyakran Budapestre utazott. A nála talált iratokból következtették, hogy magyar ember. Két ember és pedig egy L'Homme nevű férfi és Cottais nevű asszony a kórházban behalt sérüléseibe. az áldozatok száma most már 9. Sok sebesültnek az állapota aggasztó. A romok eltakarításán még egyre dolgoznak.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Elverte a nászasszonyát. Egy régebben huzódó családi perpatvar epilógusa játszódott le tegnap a debreczeni kir. törvényszék büntető tanácsa előtt. Vádlott Tornyai János 60 éves szoboszlói földműves, kit testisértés vétsége miatt vontak felelősségre. Vádlott és családja különösen menyé és násza között állandóan feszült viszony volt, sőt gyakran tetlegességre került küzöttük a sor. Egy ilyen eset történt 1897 év október hónapban is, a mikor az öreg Doózi Jánosné nászasszonyát úgy elverte, hogy az hosszú ideig viselte nyomát. Ez ügyből kifolyólag a debreczeni törvényszék már 1898 év június havában elítélte 14 napra Tornyait, ezt az ítéletet azonban a debreczeni kir. Itélőtábla feloldotta és új tárgyalás megtartását rendelte el. Így került tegnap ez az ügy másodizben a törvényszék elé. A tárgyaláson Hoffmann József vizsgálóbíró elnökölt. Vádlottat dr. Telegdy ügyvédjelölt védelmezte. A törvényszék az öreg Tornyait könnyű testisértés vétségéért 9 napi fogházra ítélte.

SZÍNHÁZ.

Diszelőadás a színházban.

A debreczeni diákkongresszus alkalmából tegnap este diszelőadás volt a színházban. A parkettet jórészt a kongresszusra Debreczenbe gyűlt ifjuság foglalta el. Egy-egy figyelemre méltóbb jelenés után határtalan lelkesedéssel tapsolt az ifjuság s különösen Komjáthyne, Halmy Margit, Szacsavay, Komjáthy arattak viharos tapsokat.

A Királyfogás után az ifjuság zajos tüntetést rendezett Perényi Margit mellett. Tisztelői óriási nemzeti-szinű szalaggal ellátott babérkoszorúval lepték meg s az ifjuság orkányszerű taps és éljennel hívta *kilenczszere* a lámpák elé. A vasfüggőnyt pedig háromszor kellett előtte megnyitni. Melle, őszinte, hatalmas tüntetés volt ez Perényi Margit mellett.

Nagy lelkesedést keltett az Ember tragédiájának forradalmi jelenete. Az ifjuság tombolva provokálta, hogy a marseillest újra énekeljék. A függöny legördülése után pedig felzúgott a kiáltás:

— A Rákóczyt! A Rákóczyt!

A zene természetesen nagy hatás mellett játszotta el a Rákóczy indulót. Mikor pedig a diszelőadásnak vége volt, az ifjuság felállott s lelkesülten énekelte el: „Isten áldd meg a magyart!”

Jászai Mari Debreczenben. Jászai Mari, a kitűnő művész, tegnap a diákkongresszus matinéjén gyönyörködtette a közönséget. Jászai Mari lelkesedés hozta le Debreczenbe, kijelentette, hogy a tiszteletére semmiféle ünnepélyes fogadtatást ne rendezzenek, sőt hogy csokrot sem, csupán egy szál virágot adjanak neki. Ezért hiányzott a tegnapi matinéban a csokor s ezért kapott helyette Jászai, mikor szavaltát bevégezte néhány

szál virágot. A nagy művész, aki művészi szavaltával extázisba hozta a közönséget. tizenkét óra után végezte be szereplését. Öt perc alatt átöltözött s a másik öt perc múlva már a vasutnál volt. A kiváló művész nagy utat tett meg azért, hogy néhány perczre művészete ragyogja be a fényesen sikerült matiné s jóllehet alig volt több érkezése, mint az a néhány perc, mert a többi időt mind utazással kellett töltenie, mégis eljött. Ez mutatja, hogy Jászai mennyire szereti Debreczent s annak közönségét.

Az országos színészegyesület. Ma és holnap tartja rendes évi közgyűlését. A vidék összes szintársulatai képviselve lesznek ezen a közgyűlésen, amelynek legérdekesebb tárgya, a belügyminiszter által már visszaküldött új alapszabályoknak megvitatása lesz. A színészek ma este a New York kávéház éttermében értekezletre s ismerkedési estélyre gyűlnek.

A debreczeni diákkongresszus.

A debreczeni diákkongresszus tanácskozásait tegnap délelőtt és délután nagy érdeklődés mellett folytatta.

Délelőtt.

A gyűlést Boross Lajos a debreczeni alelnök vezette.

Tárgyalták a Nemzeti Múzeum falába illesztett Petőfi emléktábla ügyét. Előadó Kosztolányi Zoltán bpesti bölcsészettanhallgató. Ismerteti az emléktábla történelmi előzményeit s a leleplezés tényét. A kongresszus köszönetet szavaz a budapesti egyetem bölcsészeti fakultásának, hogy a tábla ügyét a befejezés stádiumába juttatta.

Az egységes diákjelvény ügye került ezután eszmecsere alá. Zsembery előadó szavai után hosszas vita indult meg, míg végeredményében abban állapodtak meg, hogy husz filléres nagyságu ezüst érmet fognak viselni. Az elnökség megbízott, hogy egy hó leforgása alatt a jelvényeket valamelyik magyar czégnél rendelje meg.

Délután hasonló érdeklődés mellett nyílt meg a kongresszus. A tárgya volt a párisi nemzetközi diákkongresszuson való részvétele a magyar ifjuságnak. Előadók: *Ludwigh* Rezső, a nemzeti diákszövetség magyar osztályának elnöke és *Wolfner* Pál bpesti konsul effekti.

Ludwigh Rezső. Ismertette a nemzetközi diákszövetség célját, válaszolja a párisi kongresszusnak, illetve azon a magyar ifjuság képviseltetésének fontosságát. Kéri a kongresszust, hogy hasson oda, miszerint a kongresszuson a magyar ifjuság minél nagyobb számmal képviseltesse magát.

Wolfner Pál ismerteti a román diákok szertelen és alattomos törekvéseit, melyekkel a magyar állameszme ellen láznak s a védekezés egyedüli módjainak találja, hogy a magyar ifjuság minél impozánsabban vegyen részt a nemzetközi diák érintkezésekben.

Horváth Zoltán indítványozza, hogy a kongresszus tizenöt képviselőt küldjön ki Párisba.

A fővárosiak ezt a számot nagyon tartják, mert szerintök a kormány részéről az a mozgalom nem fog részesülni olyan anyagi támogatásban, hogy a nagyobb számú képviseltetés kivihető legyen.

Boross Lajos utal *Szék* Kálmán miniszterelnök szavaira, hogy „a magyar ifjuság Párisban a magyar nemzetet fogja

reprezentálni." — Az a magyar kormány, melynek elnöke így nyilatkozik, nem fog elzárkózni, nem is zárkozhatik el az ifjusági kirándulás nagyobb segélyezésétől. Arról van szó, hogy a külföld előtt főiskoláink számával is tüntessünk s a párisi képvisel-tetésnél főkellék, hogy az ország valamennyi főiskolája képviselve legyen. Az indítvány több hozzászólás után elfogadtatott s a kongresszus 21 képviselőt, köztük *Debreczen-ből* kettőt, *Kun Bélát* és *Boross Lajost*, küldött ki Párisba. A kongresszusi elnökség tisztelegni fog Széll Kálmánról s a segélyért kérvényeznek.

A matinéé.

Délelőtt tizenegy órakor a kongresszus alkalmából matinéé volt a Bika szálloda disztermében, a melyet előkelő közönség zsufolásig megtöltött. A főiskolai zenekar sikerült megnyitója után Kun Béla beszédét fogadták tetszéssel, aki Debreczen közönségének az ifjuság iránt megnyilatkozott szeretét és ügyei iránt áldozatkészségét méltányolta.

Viharos éljenzéssel, óriási tapsal fogadták a pódumon megjelenő Jászai Marit, a ki Szávay „Ezer év” című költeményével zajos hatást keltett. Tombolt, tapsolt, éljenzett a közönség s Jászai megtoldotta programját Tompa „Három daru” című költeményével, a melynek előadásával emlékezetes élvezetet szerzett a közönségnek.

Tüntető tapsviharral jutalmazták Ábrányi Emilt költeményei és Herczeg Ferenczet felolvasásért. Ifj. Szilágyi Imre hegédüjátéka is nagy tetszéssel találkozott.

A gázkiömlés áldozatai.

A cselédleány édesanyja.

A vasárnapi gázkiömlés három áldozatának holttestét tegnap bonczolták fel a közkórházban, ahol az eredményről hosszú jegyzőkönyvet vettek fel. A bonczolás alkalmával konstataáltak, hogy a szerencsétleneket csakugyan a fojtó gáz ölte meg.

Délelőtt a kórházban szomorú jelenet játszódott le. Egy öreg asszony sirva, zokogva rohant a kórház udvarára és kétségbeesetten kiáltotta:

— A gyermekemet! A leányomat! Mutassák a gyermekemet!

A szegény asszony a gázkiömlés egyik áldozatának, a cselédleány: Habucky Juliánnának az édes anyja volt. Tegnap reggel gyanútlanul jött be az öreg asszony a debreczeni heti vásárra. A piacon hallotta, hogy mi történt a leányával. Addig mit sem tudott róla. A szegény asszony aztán sirva rohant a kórházba, ahol felnyitották előtte a halottas kamara ajtaját.

Szivettépő jelenet volt, mikor a fájdalomtól megtört anya odaborult leánya holttestére s elkiáltotta magát:

— A gyrrmekem! A leányom! Ó az, ó az!

Csak nagynehezen tudták valamennyire megnyugtanni s elvonszolni gyermeke holttestétől.

A halottak temetése.

A gázkiömlés három áldozata közül az egyiket: Habucky Juliánnát ma délelőtt 10 órakor temetik el a közkórházból.

Délután temetik Boránd Györgyöt és a nejét Dohos Juliánnát. A szintársulat tagjai és a szintársulat műszaki személyzete díszes koszorukat helyeznek ravatalaikra. A temetés ma délután 3 órakor lesz. Boránd Györgyöt a róm. kath. nejét pedig az ev. ref. egyház szertartása szerint temetik. A szerencsétlen véget ért férj és feleség hült tetemeit közös sirba helyezik el a Kossuth-utcai temetőben.

A szintársulat tagjai a Boránd György koporsójánál gyászadalt adnak elő a kórházban, vagy a temetőben, lehet azonban, hogy mind a két helyen.

A család gyászjelentése.

Boránd György családja a következő gyászjelentést adta ki: A legmélyebb fájdalom lesújtó érzetével tudatjuk a jó szülők, nagyszülők és hű testvér néhai *Brand Boránd György*, volt színházi díszmesternek, életének 69-ik évében, ugyszinte neje *nemes Dohos Juliánna*, *Brand Boránd Györgyné* asszonynak, életének 68-dik, boldog házasságuknak 39-ik évében váratlan szerencsétlenség következtében folyó április hó 29-én virradó a történt gyászos elhunytát. — Kedves halottunk földi maradványai május hó 1-én, délután három órakor fognak a helybeli közkórháztól, atyánk a róm. kath.; anyánk a református egyház szertartása szerinti ima után, a Czegléd utcai temetőben közös sírokba elhelyeztetni. Végtisztességtételükre szomorodott szívvel hívjuk meg a bánatunkban résztvevőket. Debreczen, 1900 Ápril hó 30. Gyermekei: Besenyei Albert és neje Geröczy Mária, Boránd Hermin és Erödi Ernő; Unokáik: Besenyei István, József, Erzsébet, Gyula és Vilma. Testvér: özv. Szkrak Józsefné, Dohos Zsófia és gyermekei, ugy a közeli, mint a távoli rokonok nevében is. Béke lengjen poraik felett.

A szintársulat gyászjelentése.

A debreczeni szintársulat Boránd György halála alkalmából a következő gyászjelentést adta ki: A legmélyebb részvétellel tudatjuk *Brand Boránd György* volt színházi díszletmesternek, 69-dik évében, ugyszintén neje *nemes Dohos Juliánna*, *Brand Boránd Györgyné* asszonynak, hirtelen történt gyászos elhunytát. Debreczen, 1900. Ápril 30. A debreczeni szintársulat. Béke lengjen hamvaik felett.

UJDONSÁGOK.

Mindazoknak az új előfizetőknek, akik lapunkra már most és legalább egy

negyedévre előfizetnek, egy hétig ingyen küldjük a Debreczeni Ujságot.

* Városi rendkívüli közgyűlés.

Debreczen város törvényhatósági bizottsága tegnap d. e. Simonffy Imre kir. tan. polgm. elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tartott a városházán. A közgyűlés egyetlen tárgya az esküdtek 1901. évre érvényes birók alaprajstromának összeállítására hivatott összeíró bizottság megalakítása volt. A közgyűlés a bizottságot a következőleg alakította meg: a bizottság elnökéül Simonffy Imre kir. tan. polgármester, akadályoztatása esetén Komlóssy Arthur főjegyző választották meg. Az összeíró munkálat intézésével Vecsey Imre tb. főjegyző bízott meg. A bizottság jegyzőjéül Kovács Kálmán közigazgatási gyakornokot rendelték ki. Bizottsági tagokul megválasztották: *I. kerület Csapó-utca*: Malatinszky Ferencz és ifj. Kéki Sándor. *II. ker. Péterfa-utca*: Tóth István építész és Kertész János. *III. ker. Hatvan-utca*: Komlóssy Dezső és Szilágyi Imre. *IV. ker. Piacz-utca*: Dr. Kemény Mór és Dr. Benedek János. *V. ker. Varga-utca*: Pálffy Gábor és Dr. Kocsár Gábor. *VI. ker. Kossuth-utca*: Horváth István és Szentkirályi Tivadar.

* Nyugulomba vonult őrnagy. Nagy Gyárfás debreczeni 2. honvédhuzár ezredbeli őrnagynak, mint „honvédségi csapat-szolgálatra nem alkalmas, helyi szolgálatra alkalmasnak” nyugállományba helyezését elrendelte.

* Leányok párbaja. Rabina Mari és Fleuer Róza rendőri felügyelet alatt álló leányok, egy legényt szerettek. A két leány között ezért folytonos czivakodás volt, különösen Rabina felkapott egy vizes üveget s azt oly erővel sujtotta társnője arcába, hogy az vértől boritva rogyott össze. Rabina Mari ellen megindították az eljárást.

* Bikabíralás a Hortobágyon. Az intéző bizottság tagját Király Gyula gazdasági tanácsnok elnöklete alatt a Hortobágyra mennek, hogy a bikabíralást megtartsák. A bikabíralás alkalmából — a mely három-négy napt vesz igénybe — Szabó Kálmán vezeti a jegyzőkönyvet.

* Az izr. hitk. tagok figyelmébe. Értesíttetnek a t. tagok, hogy a Deák Ferencz-utcai izr. templomban az istentisztelet további rendelkezésig a következő időben fog tartatni: Köznapiokon reggel 6 órakor, d. u. 7 órakor. Szombat és ünnepnapokon d. e. 9 órakor, d. u. 5 órakor. Pénteken és ünnep napokat megelőző este 1²7 órakor.

* **Birkózás fogadással.** Péntek Bálint uramban nagy volt az elkeseredés Ujfalusi koma ellen. Ennek az elkeseredésnek méltó kifejezést tegnap adott, mikor is a városháza előtt bottal támadt Ujfalusira. A Telegdi kaszinó tagjai kapva-kaptak az érdekes, nem mindennapi látványon és nagy tömegben közre fogták a két viaskodót. Arról, hogy elválasszák őket szó sem volt, sőt ellenkezőleg a dicső angolokhoz méltóan két pártra oszolva fogadást tettek a győztesre. A botránynak egy rendőr vetett véget, ki a dulakodókat a rendőrségre kísérte. Sajnos, tudósítónak nem sikerült megtudni, hogy a totalisatőr hogy fizetett, de hogy Péntek uram nem vált be favoritnak az bizonyos.

* **Piaczrendezés.** A piaczrendezés ügyében javaslatételre hivatott bizottság Vecsey Imre tb. főjegyző elnöklete alatt tartott ülésén elhatározta, hogy a jog- és pénzügyi bizottság előtt javasolni fogja, mikép Debreczenben a piaczrendezés bekövetkezése után tejet és turót többé csak fedél alatt legyen szabad árulni. A tej és turóáruhelyet valószínűleg a város Simonffy-utczai bérházának földszinti helyiségében jelölik ki.

* **A meleg vacsora.** A katonák meleg vacsorájáról sok szó esett már. Néhány év előtt azzal kezdték, hogy a legénységnek hetenkint kétszer főzelék-konzervet adtak vacsorára. Két év előtt a hét további két napjára rendszeresítették a meleg vacsorát. A melyet a delegációk 1900 január 1-vel a napra egészítették ki, úgy hogy a legénységnek mindennapra jutott vacsora. Az utóbb megszavazott napokra azonban mindaddig, míg a király a honvédelmi költségvetést nem szentesítette, a legénység csak „pótlék” czimen kapta, a mi azonban a gyakorlatban mindegy; most, a tiszti fizetésemelés folyósításával együtt a hadügyminiszter a katonák közétkezési pénzéhez a delegációk által megszavazott négy filléret is folyósította, a január 1-étől járó pótlékokat pedig beszüntette.

* **Az izraelita nőegylet közgyűlése** A debreczeni izr. jótékony nőegylet tegnap délután 3 órakor tartotta meg ez évi rendes közgyűlését dr. Balkányi Miklósné elnöklésével a tagok nagy részvétele mellett. Első sorban az elnöki évi jelentést tárgyalták, mely szerint az elmúlt év folyamán 633 esetben 3815 korona 40 fillér segély osztott ki. Havonkénti segélyben 21 teljesen munkaképtelen szegény részesült 1372 korona segélyben. Ezenkívül a téli hónapokban a nőegylet tápintézetet tartott fenn, a melyben naponta 60-70 szegény iskolás gyermek kapott meleg edelét. A tápintézet dr. Popper Alajosné vezetése alatt állott. Ez évben osztották ki először a megdicsőült Erzsébet királyné emlékére alkotott 2000 koronás alapítvány kamatait felekezeti külömbiség nélkül. Az elnöki jelentést a közgyűlés tudomásul vette. A jövő évi költségvetési előirányzatot elfogadta és ezek után öt tagu bizottságot választott Berger Jenóné, dr. Popper Mórné, Szántó Győzőné, Preiser Salamonná, Bieder-

mann Józsefné személyében, hogy az egylet fennállásának 25 éves jubileumát előkészítsék és az erre vonatkozó előintézkedéseket megtegyék; végül közfelkiáltással újból megválasztották elnökül dr. Balkányi Miklósnét, alelnökül Stern Józsefnét és Weisz Lévynt, pénztárnokul Fürst Ödönnét, ellenőrül dr. Popper Alajosné és beadták a választmány megválasztására szolgáló szavazati lapokat a skrutiniró bizottságnak.

* **Áthelyezés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Kohányi Gyula a „Debreczen” volt szerkesztőjét, beregmezei kir. tanfelügyelőségi tollnokot jelen minőségében Kolozs megyébe helyezte át.

* **Öngyilkosság fejfájás miatt.** Szabó Sándor 62 éves H.-Hadház-utczai 1207. sz. a. lakos e hó 21-én reggel felakasztotta magát. Neje s felnőtt gyermekei maradtak utána. Szabó Sándor erős fejfájásban szenvedett. 1866-ban kelt egybe nejével: Szolnoky Erzébettel. Házasságuk után pár hétre erős fejfájásról panaszkodott Szabó s ez a fejfájás sokszor heti, sokszor félévi időközökben gyötörte. Az orvoslás hiába való volt. Csak a fekete kávé enyhítette kínjait. Ezért a felesége még a mezőre is utána küldte a kávé. E hó 20-án is kávéért, cukorért ment a boltba, férje pedig a boglyakemence mellett pricscsen feküdt s kinlódott bajával. De mire visszaérkezett, férje már halva volt. A menyé vette észre az öngyilkosságot, amit azon idő alatt követte el Szabó, míg ő a kuton volt. Mint a vizsgálat kiderítette, Szabót erős fejfájása vitte az öngyilkosságra.

* **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Dr. irinyi Irinyi Tamás szatmári egyházmegyei áldozópap, dr. irinyi Irinyi István ügyvéd és neje baróthi Nemes Ilona s gyermekeik: István, Kálmán s Lilike; irinyi Irinyi Lona férjével Vidovich Menyhért nyug. honvédezzredes s gyermekek: Georgine, Leo, Ernő s Andrea; irinyi Irinyi Szeréna férjével kásonimpérfalvi Balási József és Stefánia, úgy a maga, mint a számos rokonok nevében a legmélyebb fájdalommal tudatják a felejtethetlen jó apa, szerető nagypapa, após és rokonnak *id. irinyi Irinyi István* földbirtokos, Szatmárvármegye törvényhatósága bizottsági tagjának, folyó évi április hó 28-án, délután 1/2 órákor, életének 86-ik évében, rövid szenvedés után történt gyászos kimúltát. Megboldogult kedves halottunk hült tetemi f. hó 30-án d. u. 8 órakor fognak Ér-Körtvélyesen be-szentetelni s onnan Irinybe átvitetni s ott engesztelő szentmise áldozatnak f. évi május 1 én d. e. 9 órakor történendő bemutatása után a családi sirboltba örök nyugalomra helyeztetni. Ér Körtvélyes, 1900. április hó 29. Az örök világosság fényeskedjék neki! A temetést a „Kegyület” Kernáts tem. int. rendezi.

* **Női zenekar a Corsóban.** Állandó érdeklődés mellett nagyszámu közönség jelenlétében tart hangversenyt a női zenekar. Az érdekes és változatos műsort naponként

ujakkal egészítik ki s így állandó vonzerővel bírnak. Fentartott helyről Gömöri Lipót kávé gondoskodik.

TÁVIRATOK.

A párisi katasztrófa.

Páris, április 30. A „Figaro” egyik munkatársa ma meginterviewolta Galeron műépítész a leszakadt kiállítási hid tervezőjét a katasztrófa dolgában. Galeron elmondotta, hogy a hid egy Mátray nevű s jelenleg Párisban élő magyar mérnök szabadalmazott rendszere nyomán épült, mint a többi efajta hidak, cementből, drót hálózattal, ami a cement szilárdságát, ellenállóságát még fokozza.

E rendszer még egészen új, de feltétlenül jó, úgy hogy a katasztrófát semmiesetre sem az építési rendszer okozta.

Gróf Lónyay és neje Bécsben.

Budapest, április 30. Mint Griesből jelentik, gróf Lónyay Elemér és neje tegnap délután Erzsébet főhercegnő látogatására Griesbe érkeztek. Erzsébet főhercegnő főudvarmestere kíséretében a vasuti állomáson várta édesanyját. A viszontlátás rendkívül megható volt az anya és leánya között, mikor a vonat berobogott a pályaudvarra, gróf Lónyayné alig várva a vonat teljes megállását, leugrott a perronra és zokogva borult Erzsébet főhercegnő nyakába. Gróf Lónyay Elemér nem szállott ki Griesben, hanem tovább utazott Brixenbe, hol hosszabb ideig fog tartózkodni.

Szell Kálmán Bécsben.

Budapest, ápr. 30. Szell Kálmán miniszterelnök holnap Bécsbe utazik, hogy a királylyal a berlini ut előtt tárgyaljon. Azonfelül a kvótáról s folyó ügyekről előterjesztést tesz.

A park klub új igazgatója.

Budapest, április 30. A park klub új igazgatója gróf Szapáry László lesz.

Bizalom Szell Kálmánnak.

Budapest, április 30. A szabadelvű párt ma esti értekezletén először Dániel Gábor szólalt fel. A párt — ugymond — két tényezőből merít erőt: az elvi alaptól és a vezérhez való törhetetlen ragaszkodásból. (Viharos éljenzés) Az utóbbi időben Szell ellen undok támadások jelentek

meg, ezekkel szemben a párt teljes bizalmat fejezi ki a kormányfő iránt. (Lelkes éljenzés.) Indítványozza, mondja ki a párt, hogy Széll Kálmán iránt törhetetlen bizalommal viseltetik. (Viharos éljenzés.) Berzeviczy, mint régi tag kijelenti, hogy nincs a pártban oly töredék, amely a támadásokkal egyetértene. A nemzeti párt bevonulása, a közélet, a politikai élet sanálása volt. Támogatja itt mindenkori Széll Kálmánt, aki a liberalizmus zászlóját lobogtatja. Kristóffy kijelenti, hogy Széll Kálmán mindenféle támadásnak magasan felette áll. Széll Kálmán megköszönte az óvációt. Nem provokáltam — ugymond — sőt ellenkeztem. Tizennégy hónap előtt két alapelv vezetett: a 67-es alaphoz való ragaszkodás (éljenzés) és hogy ettől soha el nem tántorodom. (Viharos éljenzés). Nyíltan vallottam ezt programmomban, 14 hónap alatt megtartottam, meg is tartom. Össze van ez forrva eszmékkel és a párttal. A bizalmat előlegnek tekintem. (Hosszas éljenzés). Podmaniczky báró elnök a bizalmat jelző hazafias indítványt elfogadottnak jelenti ki. (Viharos éljenzés).

Pusztító orkán.

Madrid, ápril 29. Corteganában (Huela tartomány) az orkán 12 házat egészen és 60 házat részben pusztította el. A kár igen nagy.

Újabb szerencsétlenség Párisban.

Páris, ápr. 30. A párisi kiállításon ma újabb szerencsétlenség történt. A gépterem állványa összeomlott. A munkások közül négy meghalt, több pedig megsebesült.

Katonák és rendőrök harca.

Budapest, ápril 30. Nagy botrányt okoztak tegnap ismét katonáék. — Schneller Gyulának az István-ut 39. szám alatti vendéglőjében volt a botrány, ahol vegyesen civilek és katonák mulattak. A katona kompánia egyik tagja, egy Ludovika akadémiai közhonvéd annyira lerészegedett, hogy botrányos viselkedésével galibát okozott a vendégek között. A garázda katonát, két rendőr ki akarta vezetni a helyiségből, de az udvarban erősen védekezett. Csakhamar bajtársa segítségére sietett Böcsödi András köztűzér is, aki négy más tűzérrel rátámadt a rendőrökre. Egy pillanat alatt előkerültek a kardok a hüvelyből s a következő pillanatban már elkezdődött harcz fejlődött ki a rendőrök és katonák közt. A háboruszkodás a rendőrök győzelmével végződött. Böcsödi tűzér több sebből vérezve, eszméletlenül maradt a korcsma padlóján, társai ellenben kisebb-nagyobb sebekkel menekültek el a harcz színteréről. Böcsödi a katonai őrzőszállítót el.

Magyar zarándokok Rómában.

Budapest, ápril 30. Császká György kalocsai érsek, kinek vezetése alatt mentek el a magyar zarándokok Rómába, mint nekünk távirják, tegnap magánkiballgatáson volt a pápánál. Impozáns látványt nyújtott, mikor XIII. Leó a Szent-Péter templomában egy időben fogadta a Magyarországból, Ausztriából és Belgiumból érkezett zarándokokat. — Császká érsek átnyújtotta a magyar zarándokok hódoló feliratát, melyre a pápa azon a szűkebb audencián fog válaszolni, melyet holnap, kedden ad a magyaroknak. A tegnap fogadott zarándokok vagy harmincezeren lehettek.

Személyi hir.

Bécs, április 29. Ferencz Szalvátor főherceg tegnap este Budapestre utazott.

A háboru.

London, április 30. A Reuter-ügynökség jelenti Bloemfonteinből tegnapelőtti kelettel: Polecarew hadosztálya ma reggel ideérkezett.

A német trónörökös nagykorúsítása.

Berlin, április 20. A Wolff-ügynökségnek jelenti Lisszabonból, hogy az opportói herceg a király megbízásából május 6-án át fogja adni a német trónörökösnek a torony- és kard-rend nyakláncát.

Bukarest, április 29. Ferdinánd herceg a német trónörökös nagykorúsításának ünnepe Berlinbe utazik.

Budapesti tőzsde.

Budapest, ápril 30. Buza áprilisra 8.21. Buza okt. 8.03., Rozs májusra 7.04., Zab áprilisre —, Tengeri májusra 1900 — repce szept. 12.89.

VEGYES.

Öngyilkos gimnázista. Késmárkon, mint lapunknak írják: Meneszdorfer Sándor gimnáziumi tanuló, a gölniczbányai polgármester fia, agyonlőtte magát az — adósági miatt.

Hatszáz bács megyei kivándorló. Május elején hatszáz ember indul utnak Bács megyéből, a hegyesfeketehegy állomásra Németországba új hazát keresni. A kivándorlók Hegyes, Szeghegy, Feketehegy, Sóv, Ó-Kér, Kisbér s a többi szomszédos községekből valók, részben németek, de nagyobbára olyan magyarok, a kik egyetlen szót sem tudnak másképp, mint magyarul. A kivándorlók közt aránylag nagyon sok a fehérseled. Hegyes község maga több, mint ötven lánynyal járul az új hazát kereső sokasághoz. Rendkívül el vannak keseredve földhöz ragadt szegénységük miatt s hiába minden intés, szándékuktól el nem téríthetni őket. Pedig Németországból az eddig kivándorlottak nagyon szomorú leveleket küldöznek haza. Azt írják, hogy még enni sem igen kapnak. Többen közülük már el is indultak hazafelé — gyalog.

Amerikaiasan.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Zseniális szélhámost tartóztatott le ma a rendőrség, a ki igazán ügyes fuffanggal s meglepő gyorsasággal akart magának jó summa pénzt teremteni Goldstein Móríc a neve a szélhámós; budapesti születésű 33 éves, foglalkozásra nézve lakatos. A jeles férfit a múlt hó 6-án szabadult csak ki a fogházból, a hová ez előtt három esztendővel került. Egy summában épen 12 esztendőt töltött eddig különböző szélhámósokéért a börtönben.

Alig szabadult ki a fegyházból, régi szenvedélye ismét erőt vett rajta, vére nem hagyta nyugodni s újból a bűn útját kereste. Az utcán járva, észrevette, hogy a közuti vasutársaság a zugligeti remisből vasuti talpfákat és sineket szállít a soroksári uti remisbe. — Goldstein rögtön szóba állott a kocsisokkal s magát a szállító megbízottjának mutatta be. Nyomban pedig utasítást adott a kocsisoknak, hogy a szállítmányt Kelenföldre vigyék. A kocsisok engedelmessékedtek a megbízott urnak, megfordították kocsijukat s Kelenföldre igyekeztek, a hová szerencsésen el is érkeztek.

Az anyagot Goldstein egy üres telekre rakatta le s mindjárt vevő után nézett. Vevő csakhamar akadt is egy kereskedő személyében, a kitől Goldstein 500 frtot kért az anyagért. A kereskedő tul olcsónak találta a kért árt s gyanakodni kezdett, gyanujáról titokban értesítette a rendőrséget, a mely sietett a zseniális szélhámost szoros zár alá helyezni. Most ismét át fogják adni a vizsgáló bírónak.

C S A R N O K.

Bátoriék Ibolykája.

— Regény. —

Írta: THAN GYULA.

(Folytatás.)

(48)

Erdődi Kálmán boldog volt. Annál izgatottabb és idegesebb Katalin, a ki jó ideig küzdött önmagával, hogy megkérdezze báját: Mit akar tenni. Végre is leküzdötte ingerültségét és megkérdezte: — Hova utazunk? — Majd megtudod. — Haza? — Nem! A határozott válasz meglepte Katalint. — Hát hová? — Mondtam, hogy megtudott. — Zárdába talán? — Lehet. — Hát mit akarsz velem tenni? — Egyebet semmit, csak a mit családunk jóhírneve érdekében meg kell tennem. — Hogy érted ezt? — Neked eljárhatna a szád. — Ugy, hát attól félsz, hogy elárulom bűnödöt. — Attól, hogy ezzel a nyilatkozással szomorúságba kergeted egész családunkat. — Ugy hát csak nektek van jogotok a boldogsághoz és én szenvedjek. — Mi sokan vagyunk te egyedül vagy. Megtagadtál bennünket. Áldozatot kell hát értünk hoznod. — Nem hozok. — Kényszerítelek. — Azzal, hogy elzársz a világtól.

— Azzal, hogy ne tudja senki, hol vagy. Azt megtudták hová vittelek, most tehát más és biztosabb helyre akarok vinni.

— Azt is megtudják.
— Soha!
— Én megmutatom! A legelső alkalommal, amikor tehetem, megszököm.
— Nem tartok tőle!
— Pedig nyíltan kijelentem, hogy megteszem! Végre én is boldog akarok lenni s az is leszek.

(Folyt. köv.)

INGATLANOK FORGALMA.

Munkácsi Mihály és neje Vasas Juliánna veszik a debreczeni 3921. sztkben 5476. hrsza. foglalt 1 hold 60 négyszögöl boldogfalvi kerti szőlőt D. Balog András és neje Kiss Rozáliától 2900 koronáért.

Barta Gábor és neje Ács Zsuzsanna veszik a debreczeni 7753. sztkben 4709/a. 4709/b—i. hrsza. foglalt hatvan utcai szőlőkerti szőlőtől a Lukács Mihály illető részét 600 koronáért.

Szövetes István és neje Laboncz Sára veszik a debreczeni 7260. sztkben 7142. hrsza. foglalt 5 hold 220 négyszögöl ondódi földet Rokiczi Ferencz és neje Egri Johannától 2800 koronáért.

Horváth István és neje Tóth Eszter veszik a debreczeni 3200. sztkben foglalt régi 2448. sorszámu házat Bagaméry Erzsébet Tóth Istvánnától 3250 koronáért.

NYILTTÉR.)*

Köszönő és elismerő nyilatkozat.

Alantírott hadházi lakos, ki 1900 április 14-én történt tüzvész alkalmával teljesen leégtem és a „Hazai általános biztosítótársaság“-nál biztosítva voltam, ez uton fejezem ki teljes elismerésemet és hálámat nevezett társaságnak azért, mert káromat más társaságokat megelőzve, lehetőleg azonnal és teljes megelégedésemre felbecsültette és azonnal ki is fizette.

Hadház, 1900 április hó 16-án.

Nagy Mihály.
Magyar Péter.

Kiss János m. k.

Köszönő és elismerő nyilatkozat.

Alantírott erdődi lakosok, kik 1900. év márczius 22-én történt tüzvész alkalmával teljesen leégtünk és a „Hazai általános biztosító társaság“-nál biztosítva voltunk, ez uton fejezzük ki teljes elismerésünket és hálánkat nevezett társaságnak azért, mert kárainkat más társaságokat megelőzve, lehetőleg azonnal és teljes megelégedésünkre felbecsültette és azonnal a helyszínen ki is fizette.

Erdőd, 1900 márczius 29.

Smidt Márton.
Kürner Gáspár.
Kiss Ádám.

Báber József,
bíró.

Müller Márton.
Czir József.

Millián János
jegyző.

Bauer István.
ifj. Böhm Jánosné,
utóbbi két név írója
Gottesmán Antal.

*) E rovatban közöltékért a szerkesztő nem vállal felelősséget.

SZINLAP.

Ma kedden B. bérletben:

RIPP VAN WINKLE

Regényes operette 3 felvonásban, 4 képben,

S Z E M É L Y E K:

Ripp-Ripp — — — —	Környey.
Lisbeth, neje — — — —	Kállay.
Alice, leányuk — — — —	Kovács L.
Derrick polgármester — — — —	Sziklay M.
Adrien, fia — — — —	Serfőzy I.
Van der Bilt, fiatal orvos — — — —	Rubos.
Nick, fogadós — — — —	Makray.
Carine, unokahuga — — — —	Bárdos I.
Charlotte, szolgálója — — — —	Szigeti L.
Richardson, hadnagy — — — —	Serfőzy Gy.
Hudson kapitány szelleme — — — —	Csatár.

Holnap szerdán C. bérletben:

Párisi élet.

Operette 3 felvonásban.

221.

1900.

Pályázati hirdetés.

Debreczen sz. kir. város f. évi Május havi rendes közgyűlésén egy rendőrbiztosi állás fog választás útján betölteni, a mely állás 1400 korona fizetés, 200 korona lakbér és ruházattal álló javadalmazással van egybekötve. Első sorban az 1873 évi II. t. cz. 4 § b. pontja értelmében igazolvánnyal ellátott altisztek számára van fentartva.

Felhívtnak a pályázni kívánók, hogy kellően felszerelt kérvényeiket hozzám, mint a kijelölő bizottság elnökéhez folyó évi Május hó 15-éig annyival inkább benyujtsák, mert a később érkező pályázati kérvények tekintetbe vétetni nem fognak.

Debreczen 1900 Ápril 4-én.

Gróf Degenfeld József
főispán.

Saját készítményü

CZIPŐ-

raktáramat van szerencsém a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlani, hol is e szakmába vágó munkákat, saját felügyeletem alatt, a legujabb divat szerint készítek; áruim ugy tartósság, mint ár tekintetében versenyképesek.

Kiváló tisztelettel

Cziczó Lajos,

uri és női cipész.
Debreczen, Főtér 12. sz.
(Stenczinger-ház.)

N
É
M
É
Z
J
J.

Modern
fényképészeti
és
festészeti
műterem

DEBRECZEN,
Piacz-u. 42,
Biedermann-palota.

Temetkezési intézet

áthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy „KEGYELET“ első debreczeni

disz temetkező intézetemet

Tisza-palotából (Kenyér-piacz) 1900. évi

május hó 1-től

Kossuth-, Batthyányi-utcza sarok,
a színházzal szemben, Ns. Szabó
Emma urnó házába helyezem át.

Kérem továbbra is a n. é. közönségnek szives pártfogását, biztosítva a legszolidabb és figyelmes eljárásomról.

Teljes tisztelettel:

Kernáts Gyula.

Tavaszi és Nyári idény
1900.

Valódi Brünni szövetek.

Egy teljes méter	3.10	fl. 2.75, 3.70, 4.80 jó.	Valódi gyap-ju-szövetek
Egy teljes férfi öltöny (Rock, nadrág és mellény)	fl. 6 - 6.90	legjobb	
	fl. 7.75	finom	szövetek
ára csak	fl. 8.65	finomabb	
	fl. 10	legfinomabb	

Egy teljes fekete szalon öltöny fl. 10. Ugy felöltés szövetet, turista lodent, finom cammgart stk. szállít gyári áron a pontos és szolidaságáról ösmert posztó gyári raktára

Siegel-Imhof Brünnben.

Minták inden és bérmentve.
Minták küldése mellett jótállás, Magánvevők előnye, hogy a fentnevezett cégénél tett rendelmények közvetlen a gyárból teljesíttetnek.

Dr. MARISKA GYÖRGY

ügyvédi irodáját

Csapó-utczáról a kereskedelmi akadémia mellett

levő

Piacz-utcza 10. számú

házhöz helyezte át.

HIRDETÉSEKET

— **jutányos áron** —

vesz fel a kiadóhivatal, főtér Bidermann palota.

Feltűnő olcsó árakban.

Blouzok, kötények,

— **napernyők, esernyők** —

Minden faj kötött *harisnyák, harisnya fejelések,*
fehéreneműek, divatos nyakkendők

Zefir, Creton, Satin és Batiszt nyári ruhakelmék,
bélésárúk, összes szabókellékek.

☞ Kizárólag honi ipar ☜

ruha-, haj- és fogkefékből,

minden faj seprük és ecsetekből.

Márton Gyula,

Bika szálloda mellett.

Dr. SZABÓ-féle

VIRÁG-CRÉME

az arczcrémek gyöngye.

Teljesen ártalmatlan anyagokból készült, higanymentes arczkenőcs, mely miután nem zsiroz, nappal is használható. Üdév, puhává s fehérré teszi az arcz s kezek bőrét. Kiválóan javalva az arczbőr minden tisztátalansága ellen, mint bőratkák, sömör, bőrhámlás, szeplő, továbbá szélkifujta kezek s arcznál.

☞ Egy tégely ára 70 fillér (35 kr), ☜

Főraktár: DEBRECZENBEN, *Mihálovits I.*
gyógyszertára.

Új vaskereskedés!

Van szerencsénk szives tudomásul adni, miszerint vasáru kereskedésünket teljesen berendezvén, dusan felszerelt raktárt tartunk a legjobb minőségű **rudvasak, szekértengelyek, butor- és épületvasalások, vaskályhák, konyhák, főzőedények, kézműves szerszámok, gazdasági eszközök, láncok, vasalók, réz-mozsarak, vödrök, tizedes- és mészáros mérlegek, kertész-ollók, evőeszközök, konyhakések, kávéorlók, zsebkések** stb. stb.

Vállalatunk alapításánál rendkívül szerencsések vagyunk azért, hogy a legelső vasgyárakkal hosszabb időre szerződést kötöttünk a régi olcsó árakban való szállításra nézve s így az általános rohamos áremelkedés egyáltalán nem gátol bennünket abban, hogy igen tisztelt vevőinket rendkívül olcsó árban szolgálhassuk ki, ha bizalmukkal megtisztelnék.

kiváló tisztelettel:

Záborszky Lajos és Társa

vaskereskedők, Debreczen, Piacz-u. 65. sz. a vármegyeház áttellenében.

Debreczen, 1900. Nyomatott a város könyvnyomdájában.

Hölgyközönség figyelmébe.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy üzletemet már a **HUBER-féle házba,**

Piacz-utca 52. szám

alá helyeztem át.

Egyszersmind van szerencsém tudatni, hogy a

**legújabb párisi és
bécsi modell-kalapok**

megerkeztek, s kérem azok szives megtekintését.

További szives pártfogásukért esedezve vagyok tisztelettel

Jungreiszi Mari.

Puha padlóknak

legkitűnőbb és elismert legjobb fénymáz a valódi

Linoleum padló zománc.

Bejegyzett

A Linoleum padló zománc

egy óra alatt keményre szárad, bámulatosan szép fényvel bír és tartósság tekintetében eddig felülmulthatatlan. A következő változatokban kapható: 1. sz. sárgásbarna, 2. sz. sötétbarna és 3. sz. mahagonibarna.

Nagy elterjedtségénél fogva

Linoleum padló zománc-unkat

különböző hasonhangzású nevek alatt értéktelen utánzatokkal hamisítják, miért is kérjen mindenki kizárólag csak Eisenstädter-féle Linoleum padló zománcot, a törv. bejegyzett „vas-lovag” védjegyvel

Védjegy
„Vas lovag”

Eisenstädter Testvérek

lakk- és festékgyára, Bécs.

Kaphatók: Félegyházy János, Fritsch Károly, Ganofszy Lajos, Gerébi Fülöp, Kontsek Géza, Leidenfrost Gyula, Parti Ferencz, Rickl József, Zelmos, Róth Antal, Sesztina Lajos, Szabó Zsigmond, Térrey József, Csanak József — cégeknél.

Rőfös-üzlet

☞ **áthelyezés!**

Van szerencsém a n. é. közönséget tudatni, hogy gróf Degenfeld-tér, Csapó-utca sarkán lévő

— **rőfös üzletemet** —

Kossuth-utca 15. sz. a.

Dr. Rótschnek V. Emil ur házába helyeztem át (Dankó Mihály ur temetkezési intézete tőzsomszedságában).

Egyben megköszönöm a n. é. közönség szives pártfogását s kérem, hogy bizalmával a jövőben is megtisztelni sziveskedjék.

tisztelettel

Kövér Imre.